

THIẾT KẾ KẾ HOẠCH BÀI DẠY TẬP ĐỌC LỚP 4 ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG 2018

Nguyễn Thu Hương¹, Vũ Thị Tuyết¹

Tóm tắt: Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã tạo ra sự thay đổi quan trọng trong hệ thống giáo dục quốc dân. Việc cập nhật, thay đổi cách thiết kế bài dạy trong môn Tiếng Việt ở nhà trường tiểu học sao cho phù hợp với chương trình mới là điều hết sức cần thiết. Điều đó sẽ giúp cho người giáo viên trở nên linh hoạt, mài giũa tư duy. Quan trọng hơn là với sự thay đổi đó sẽ góp phần làm cho quá trình dạy học đạt hiệu quả, phát huy được năng lực của người học. Bài viết dưới đây sẽ làm rõ sự thay đổi trong cách thiết kế bài dạy trong phân môn Tập đọc ở lớp 4 để đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Từ khóa: chương trình, giáo dục phổ thông, tập đọc, bài dạy

1. MỞ ĐẦU

Đổi mới chương trình giáo dục phổ thông là yêu cầu tất yếu trong thời đại ngày nay. Trong xu hướng toàn cầu hóa, tất cả hệ thống giáo dục luôn trong tâm thế sẵn sàng vận động chuyển mình sang trạng thái mới. Hiện nay, chương trình giáo dục phổ thông 2018 ở bậc tiểu học đã được hiện thực hóa ở lớp 1 và năm học mới 2021 – 2022 sẽ thực hiện ở lớp 2. Trong giai đoạn này, chương trình giáo dục hiện hành và chương trình giáo dục phổ thông 2018 cùng song song thực hiện ở các lớp trong nhà trường phổ thông nói chung nhà trường tiểu học nói riêng. Các lớp 3,4,5 dù chưa có sách giáo khoa mới nhưng các giáo viên cũng đã tự học hỏi, trau dồi và thay đổi cách thiết kế bài học để đáp ứng cho công cuộc đổi mới giáo dục, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái quát về kế hoạch bài dạy

Kế hoạch bài dạy được ví như một bản thiết kế của một kỹ sư. Với giáo viên, kế hoạch bài dạy cần được chuẩn bị kỹ lưỡng trước khi lên lớp. Căn cứ vào kế hoạch dạy học các môn học của tổ chuyên môn, giáo viên được phân công dạy học môn học ở các khối lớp xây dựng kế hoạch giáo dục của giáo viên trong năm; trên cơ sở đó xây dựng các kế hoạch bài dạy để tổ chức dạy học [3, tr.3]. Kế hoạch bài dạy được hiểu là tập hợp các hoạt động dạy và học phải diễn ra hoặc có thể diễn ra trong buổi học một cách hợp lý với mục tiêu

¹ Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2

bài học và thời gian tương ứng mà giáo viên chuẩn bị trước khi giảng dạy. Cũng có thể hiểu đó là một sơ đồ logic để người giáo viên tiến hành bài giảng của mình một cách logic và tuân theo những ý đồ giảng dạy đã lên sẵn ý tưởng để đạt được hiệu quả mong muốn nhất. Kế hoạch bài dạy giúp giáo viên chủ động trong việc triển khai các công việc trên lớp học. Khi thiết kế kế hoạch bài dạy, giáo viên cần nắm chắc chương trình, các yêu cầu cần đạt của chương trình. Dù lớp 4 vẫn thực hiện theo chương trình hiện hành, song việc cập nhật với chương trình mới là việc cần thiết hơn bao giờ hết. Vì giáo dục luôn hướng tới tương lai, không giam chân tại chỗ.

2.2. Năng lực cần đạt trong môn Tiếng Việt theo chương trình giáo dục phổ thông 2018

Môn Tiếng Việt có nhiệm vụ rất quan trọng trong chương trình giáo dục phổ thông. Môn học góp phần hình thành, phát triển ở học sinh những phẩm chất chủ yếu và năng lực chung theo các mức độ phù hợp với môn học, cấp học đã được quy định trong chương trình. Với môn học này, học sinh cần hình thành được các năng lực ngôn ngữ: đọc, viết, nghe, nói và năng lực văn học. Trong phạm vi bài báo, chúng tôi xin trình bày tập trung về năng lực đọc:

Theo yêu cầu của chương trình môn Ngữ văn 2018, với năng lực đọc: Học sinh cần đọc đúng, trôi chảy và diễn cảm văn bản văn học; hiểu được nội dung chính của văn bản, chủ yếu là nội dung tường minh, bước đầu hiểu được nội dung hàm ẩn như chủ đề, bài học rút ra từ văn bản đã đọc. Ở cấp tiểu học, yêu cầu về đọc gồm yêu cầu về kỹ thuật đọc và kỹ năng đọc hiểu. Đối với học sinh các lớp đầu cấp (lớp 1, lớp 2), chú trọng cả yêu cầu đọc đúng với tốc độ phù hợp, và đọc hiểu nội dung đơn giản của văn bản. Với học sinh lớp 4 và lớp 5, chú trọng nhiều hơn đến yêu cầu đọc hiểu nội dung cụ thể, hiểu chủ đề, hiểu bài học rút ra được từ văn bản.

Như vậy khi thiết kế bài đọc hiểu lớp 4 theo chương trình giáo dục phổ thông 2018, giáo viên cần phải hướng tới mục tiêu bài học: Hình thành phẩm chất nhân cách, năng lực chung và năng lực đọc hiểu cho học sinh; Giáo viên lấy các mục tiêu đó làm điểm xuất phát để thiết kế nội dung, lựa chọn phương pháp, phương tiện, hình thức tổ chức dạy học, hoạt động của thầy và hoạt động của học sinh trong quá trình dạy học, trong đó đặc biệt quan tâm đến thiết kế các hoạt động học của học sinh bởi năng lực chỉ được hình thành phát triển thông qua và bằng hoạt động của học sinh.

2.3. Thiết kế kế hoạch bài học Tập đọc đáp ứng yêu cầu cần đạt của chương trình giáo dục phổ thông 2018

Để đạt được các yêu cầu trên, trong khi thiết kế kế hoạch bài dạy, giáo viên cần nắm chắc chương trình, nội dung bài dạy trong sách giáo khoa, biết cách sử dụng các phương

pháp dạy học tích cực. Điều quan trọng là giáo viên cần biết cách thiết kế một kế hoạch dạy học một cách linh hoạt cho phù hợp với yêu cầu cần đạt của chương trình, và theo định hướng phát triển năng lực cho người học, nhất là làm cho môn Tiếng Việt trở nên thật thú vị. Giáo viên cần thiết kế các hoạt động nhằm khơi gợi, kết nối hiểu biết, trải nghiệm đã có ở học sinh để các em chiếm lĩnh kiến thức, kỹ năng mới. Đồng thời, giáo viên cũng tạo cho học sinh cơ hội thể hiện chủ kiến, phát huy trí tưởng tượng, sáng tạo; tăng cường những tình huống có vấn đề cần giải quyết, giúp học sinh rèn phương pháp tư duy linh hoạt, năng động, sáng tạo. Khi thiết kế kế hoạch dạy học, giáo viên cần chuẩn bị các yêu cầu, câu hỏi, tài liệu học tập thích hợp cho từng nhóm đối tượng học sinh trong lớp, giúp các em có cơ hội bộc lộ thế mạnh cũng như khắc phục hạn chế của mình.

Bậc tiểu học chia làm 5 lớp, trong đó lớp 4 thuộc về giai đoạn nửa sau của bậc học này. Hiện nay, lớp 4 vẫn được dạy theo chương trình giáo dục phổ thông hiện hành. Trong chương trình môn Tiếng Việt lớp 4, môn Tiếng Việt gồm có các phân môn: Chính tả, Luyện từ và câu, Tập đọc, Kể chuyện, Tập làm văn. Một kế hoạch bài dạy Tiếng Việt ở lớp 4 nói riêng và ở tiểu học nói chung, trong các phân môn cần đảm bảo đầy đủ các mục: mục tiêu bài dạy, chuẩn bị (phương pháp, phương tiện dạy học), các hoạt động dạy học. Trong các hoạt động dạy học, giáo viên cần thiết kế các hoạt động: khởi động, khám phá, luyện tập, vận dụng sao cho phù hợp với từng phân môn, các kiểu bài và với các bài học cụ thể. Khi thiết kế kế hoạch bài dạy, giáo viên cần xác định rõ mục tiêu và nội dung, cách thức triển khai cụ thể cho các phần.

Về phần mục tiêu, giáo viên cần bám sát sách giáo khoa và chương trình, xác định rõ các yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực. Giáo viên cần xác định mục tiêu là khâu quan trọng, đóng vai trò thứ nhất khi thiết kế kế hoạch dạy học. Đây vừa là đích hướng tới vừa là yêu cầu cần đạt của giờ học. Nó sẽ giúp giáo viên xác định rõ những việc cần phải làm. Các mục tiêu cần được biểu đạt bằng các động từ và có thể lượng hóa được, ví dụ như: phân tích được, nói được, nghe được,...; không nên sử dụng các động từ để viết mục tiêu gây mơ hồ, khó hiểu và không thể đo lường được. Giáo viên cần nghiên cứu kỹ sách giáo khoa và các tài liệu liên quan để hiểu và xác định rõ những nội dung, logic của bài để viết mục tiêu thật rõ ràng.

Về phần các chuẩn bị cho bài dạy: Giáo viên cần nêu được những phương pháp dự kiến được sử dụng trong bài dạy; những phương tiện, thiết bị dạy học (tranh ảnh, máy chiếu, hiện vật,...) và các tài liệu dạy học cần thiết phục vụ cho quá trình dạy và học.

Khi thiết kế các hoạt động dạy học: khởi động, khám phá, luyện tập, vận dụng, giáo viên cần xác định rõ mục tiêu của từng hoạt động, cách thức tiến hành các hoạt động và dự kiến thời gian để thực hiện hoạt động. Giáo viên cần tư duy tìm ra cách thực hiện hoạt động kết nối bài học với cuộc sống. Giáo viên xác định những việc học sinh cần tiếp tục

thực hiện sau giờ học để củng cố, khắc sâu, mở rộng bài cũ, ứng dụng các kết quả bài học vào thực tiễn cuộc sống ở gia đình, làng xóm, cộng đồng. Không phải tất cả các kiểu bài đều có đầy đủ các hoạt động, vì vậy, giáo viên cần linh hoạt, chủ động trong việc tổ chức các hoạt động này. Có thể cụ thể hóa điều này thông qua kế hoạch bài dạy với các hoạt động lên lớp trong phân môn Tập đọc lớp 4:

Hoạt động khởi động: Trong dạy tập đọc, giáo viên cần tổ chức nhiều hình thức đa dạng để hoạt động khởi động sát với nội dung văn bản đọc và giúp học sinh huy động hiểu biết, trải nghiệm, cảm xúc để chuẩn bị tiếp nhận nội dung văn bản đọc. Giáo viên có thể sử dụng các hình thức: đặt câu hỏi, câu đố vui, nêu tình huống có vấn đề, trò chơi, hoặc yêu cầu học sinh đọc một nội dung có kết nối với bài mới. Điều quan trọng là giáo viên cần tạo ra sự liên kết giữa phần khởi động với bài học.

Hoạt động khám phá và luyện tập: Trong dạy tập đọc, hai hoạt động này luôn hòa quện vào nhau. Giáo viên cần xác định rõ mục tiêu của hoạt động này: cần giúp học sinh đọc đúng từ, câu, đoạn, bài và thông hiểu nội dung bài đọc qua phần tìm hiểu bài. Giáo viên cũng cần hình dung về sự phân hóa về năng lực đọc của học sinh trong lớp, nhất là những học sinh còn hạn chế về đọc (như là đọc lẫn, ngắt nghỉ câu chưa phù hợp, phát âm giọng địa phương...). Từ việc xác định rõ điều đó, giáo viên sẽ linh hoạt trong quy trình tổ chức đọc mẫu, đọc nối tiếp đoạn, luyện đọc từ khó câu dài, đọc thầm, đọc toàn bài, tìm hiểu bài, luyện đọc diễn cảm (luyện đọc lại), hay học thuộc lòng đối với các bài có yêu cầu... Giáo viên cũng dự kiến việc sử dụng các phương pháp và hình thức đọc (cá nhân, nhóm đôi, nhóm bốn, đồng thanh...). Khi thiết kế kế hoạch dạy học cho hoạt động luyện đọc diễn cảm, luyện đọc lại, giáo viên cần căn cứ vào nội dung, thể loại của văn bản tập đọc. Giáo viên có thể sử dụng các biện pháp khác nhau: đọc phân vai, thi đọc, sử dụng trò chơi học tập, ... để phát huy năng lực của người học. Giáo viên cũng không nên áp đặt “mẫu” với học sinh của mình. Ví dụ như trong quá trình đọc và tìm hiểu bài, học sinh lại thể hiện được sự đồng sáng tạo, hoặc có những cách đọc khác so với định hướng thì giáo viên nên có cách xử lý phù hợp. Nếu áp dụng những cách thức đó thì việc sử dụng chương trình, sách giáo khoa hiện hành vẫn hoàn toàn phù hợp với định hướng đổi mới, với chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Đối với hoạt động khám phá và luyện tập, giáo viên cũng có thể triển khai theo quy trình: đọc khởi động, đọc hiểu, đọc hiểu cả bài. Đọc khởi động giúp học sinh tiếp cận được văn bản ban đầu qua giọng đọc của giáo viên hoặc của một học sinh đọc khá (được cô hoặc các bạn giới thiệu). Với một giọng đọc hay và hấp dẫn, hoạt động này có thể truyền cảm hứng tiếp cận văn bản cho học sinh. Ở bước đọc hiểu có thể chia đoạn để học sinh đọc hiểu tùy theo năng lực của học sinh thuộc các khu vực, vùng miền, dân tộc khác nhau. Khi giao nhiệm vụ cho học sinh, giáo viên cần định hướng mục đích đọc hiểu cho

các em. Giáo viên có thể sử dụng các câu hỏi gợi mở hoặc các phiếu học tập để các em tập trung vào vấn đề. Các câu hỏi đọc hiểu cũng cần được xây dựng theo 3 mức độ để giáo viên có thể phát huy được năng lực các học sinh trong lớp của mình. Sau khi kết thúc đọc hiểu từng đoạn, giáo viên sẽ cho học sinh đọc lại cả bài một, hai lần để nắm được nội dung cơ bản của bài hoặc ý nghĩa của văn bản bằng một vài câu hỏi. Và sau đó giáo viên có thể tiếp tục thực hiện hoạt động vận dụng, kết nối, sáng tạo cho học sinh của mình

Hoạt động vận dụng: Đây là hoạt động có thể không hiện hữu trong sách giáo khoa nhưng giáo viên hoàn toàn chủ động thiết kế hoạt động này để tạo nên tính ứng dụng cho vấn đề học sinh đã được học. Việc thiết kế hoạt động này thể hiện sự năng động, sáng tạo và đổi mới của giáo viên. Giáo viên có thể thiết kế các trò chơi, các hoạt động vận dụng, hướng dẫn học sinh đọc mở rộng để làm hoạt động này trở thành hoạt động trọng tâm trong bài dạy. Trong một bài tập đọc, giáo viên có thể linh hoạt trong việc có hay không hoạt động sáng tạo. Điều này tùy thuộc vào bài đọc, năng lực tổ chức của giáo viên và khả năng của người học. Giáo viên có thể cho học sinh kể lại câu chuyện theo vai một nhân vật nếu như đó là một văn bản truyện, cho học sinh tưởng tượng và vẽ tranh về câu chuyện đó,...

Dưới đây là một kế hoạch bài dạy Tập đọc trong chương trình Tiếng Việt lớp 4:

Bài: Bè xuôi sông La

I. MỤC TIÊU

- Hiểu được nội dung của bài tập đọc: Bài thơ ca ngợi vẻ đẹp của dòng sông La, nói lên tài năng, sức sống mạnh mẽ của con người Việt Nam (trả lời được các câu hỏi trong SGK)

- Đọc trôi chảy, rành mạch bài tập đọc; đọc diễn cảm một đoạn thơ với giọng nhẹ nhàng, tình cảm; học thuộc lòng bài thơ.

- Yêu quý cảnh vật và con người Việt Nam

- Hình thành, phát triển cho HS NL giao tiếp và hợp tác, NL giải quyết vấn đề và sáng tạo, NL ngôn ngữ, NL thẩm mỹ.

II. CHUẨN BỊ:

- GV: Tranh minh họa bài tập đọc (phóng to), một số tranh minh họa để mở rộng khác sâu kiến thức, phiếu học tập.

- HS: sách giáo khoa, đồ dùng học tập

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC:

Hoạt động của giáo viên	Hoạt động của học sinh
-------------------------	------------------------

Hoạt động khởi động (3p)	
<ul style="list-style-type: none"> - GV cho HS nghe bài hát <i>Gửi sông La</i> - GV hỏi: Bài hát vừa rồi đã đưa chúng ta đến thăm một dòng sông rất đẹp. Em cho cô biết, đó là dòng sông nào? - GV nhận xét - GV đưa tranh về dòng sông La cho HS quan sát, và giới thiệu: bài tập đọc <i>Bè xuôi sông La</i> của nhà thơ Vũ Duy Thông. - GV đưa chân dung nhà thơ Vũ Duy Thông cho HS quan sát, giới thiệu bài thơ 	<ul style="list-style-type: none"> - Lớp nghe hát - 1 HS nêu - HS thực hiện theo yêu cầu của GV
Hoạt động luyện đọc (8-10p)	
<ul style="list-style-type: none"> - GV gọi 1 HS đọc bài, cả lớp đọc thầm, tìm cách chia đoạn - GV gọi HS đứng lên chia đoạn - GV yêu cầu nhóm trưởng điều hành nhóm đọc nối tiếp trong nhóm lần 1 và phát hiện các từ ngữ khó - GV theo dõi 1- 2 HS đọc - GV theo dõi HS đọc nối tiếp lần 2 theo điều khiển của trưởng nhóm - GV gọi 1 HS đọc mẫu - GV hỏi HS về cách ngắt nhịp trong cách đọc - GV gọi HS luyện đọc lại - GV yêu cầu HS đọc lần 3 trong nhóm, trao đổi cặp đôi phần chú giải 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 HS đọc bài, cả lớp đọc thầm, tìm cách chia đoạn - HS chia đoạn: 3 đoạn. (Mỗi khổ thơ là 1 đoạn) - Nhóm trưởng điều hành nhóm đọc nối tiếp trong nhóm lần 1 và phát hiện các từ ngữ khó. - 1- 2 HS đọc - HS đọc nối tiếp lần 2 theo điều khiển của trưởng nhóm - 1 HS đọc mẫu - HS TL: Cả 4 câu thơ đều ngắt nhịp 2/3. Bạn nhấn giọng ở các từ chỉ tên các loại gỗ quý - 1 HS luyện đọc lại - HS đọc lần 3 trong nhóm, trao đổi cặp đôi phần chú giải - HS đưa ra từ mà các em còn chưa hiểu (nếu có)

<p>- GV yêu cầu HS đưa ra từ mà các em còn chưa hiểu (nếu có)</p> <p>VD: vôi xây, lán cưa, khói</p> <p>→ Vôi xây được làm từ một loại đá vôi nung trong nhiệt độ rất cao thành vôi sống, kết hợp với nước ta được vôi tôi. Người ta trộn vôi tôi với cát, xi măng để tạo độ kết dính dùng xây dựng.</p> <p>=> Lán cưa: nhà nhỏ lợp một mái, thấp, có các bác thợ làm thợ cưa xẻ gỗ</p> <p>- Khói: chỉ khói bếp đun bằng rơm, rạ, củi hoặc mùn cưa sẽ hay có khói trắng bốc lên</p>	<p>- HS lắng nghe</p> <p>- 1 – 2 HS nhận xét</p>
<p>Hoạt động tìm hiểu bài: (8-10p)</p>	
<p>- GV yêu cầu: Ở HĐ này, cô cho cả lớp mình đọc thầm bài thơ, thảo luận nhóm trả lời câu hỏi trong phiếu học tập để tìm hiểu nội dung của bài. Thời gian thảo luận là 5 phút</p> <p>- GV cho HS chia sẻ phiếu học tập:</p> <p>Câu 1: Những loại gỗ quý nào đang xuôi dòng sông La?</p> <p>- GV nhận xét, chốt đáp án, đưa tranh ảnh về các loại gỗ lên màn hình cho HS quan sát</p>	<p>- HS tự làm việc nhóm 4 trả lời các câu hỏi</p> <p>- HS được GV giao nhiệm vụ điều hành các nhóm trả lời, nhận xét</p> <p>- HS trả lời: Các loại gỗ quý xuôi theo dòng sông La là: muông đen, trai đất, dẻ cau, tấu mật, lát chun, lát hoa</p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p>

<p>GV nói: Dòng sông La vốn dĩ đã rất đẹp, vẻ đẹp đó còn được nhân lên nhiều lần dưới con mắt của các thi ca, họa sĩ:</p> <p>Câu 2: Sông La đẹp như thế nào?</p> <p>- GV nhận xét, khen HS</p> <p>Câu 3: Sông La được ví với gì?</p> <p>- GV nhận xét</p> <p>Câu 4: Tác giả đã ví hình ảnh chiếc bè gỗ với cái gì? Cách nói ấy có gì hay?</p> <p>- GV Nhận xét, tuyên dương HS có câu trả lời đúng</p> <p>Câu 5: Tác giả đã sử dụng những biện pháp nghệ thuật nào?</p> <p>- GV Nhận xét, tuyên dương HS có câu trả lời đúng và giảng chốt ý TL</p> <p>Câu 6: Vì sao đi trên bè, tác giả lại nghĩ đến mùi xôi nếp, mùi lán thưa và những mái ngói hồng?</p>	<p>- HS trả lời: <i>Nước sông La trong veo như ánh mắt, hai bên bờ hàng tre xanh mượt như đôi hàng mi, những gợn sóng được nắng chiếu long lanh như vẩy cá. Người đi bè nghe thấy được cả tiếng chim hót trên bờ đê.</i></p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- HS trả lời: Sông La được ví với con người: Trong veo như ánh mắt, bờ tre xanh mượt như hàng mi.</p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- HS trả lời: Chiếc bè gỗ được ví với đàn trâu đằm mình thong thả trôi theo dòng sông. Cách so sánh như thế làm cho cảnh bè gỗ trôi trên sông hiện lên rất cụ thể, sống động.</p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- HS trả lời: Biện pháp nghệ thuật đó là nhân hóa và so sánh</p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p>
--	--

<p>- GV nhận xét, chốt ý đúng</p> <p>Câu 7: Hình ảnh “Trong bom đạn đổ nát, bình tưới nụ ngói hồng” nói lên điều gì?</p> <p>- GV nhận xét, chốt ý đúng</p> <p>- GV đưa tranh ảnh sự đối lập giữa cảnh làng mạc bị tàn phá và những ngôi nhà mới mọc cho HS quan sát.</p> <p>GV: Hình ảnh “ Khói nở như bông” chốt khóa bài thơ, cho thấy tác giả đang mơ về một cuộc sống no ấm, đủ đầy trong từng nóc bếp, mái nhà....</p> <p>GV hỏi: Qua phần chia sẻ của cô và phần tìm hiểu bài của các bạn, ai cho cô biết nội dung bài là gì?</p> <p>GV chốt: Đó chính là nội dung của bài. Cô mời một em nêu lại nội dung bài (GV đưa nội dung màn hình)</p> <p>- GV nhận xét HĐ chia sẻ bài, khen ngợi cả lớp</p> <p>- GV dẫn dắt: vừa rồi các em đã tìm hiểu nội dung của bài. Để đọc hay được bài thơ, ta cần đọc với giọng như thế nào? Cô trò chúng ta cùng chuyển sang HĐ tiếp theo, HĐ luyện đọc diễn cảm.</p>	<p>- HS trả lời: <i>Vì tác giả mơ tưởng đến ngày mai: những chiếc bè gỗ được chở về xuôi sẽ góp phần vào công cuộc xây dựng lại quê hương đang bị chiến tranh tàn phá.</i></p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- HS trả lời: <i>Nói lên tài trí, sức mạnh của nhân dân ta trong công cuộc xây dựng đất nước bất chấp bom đạn kẻ thù.</i></p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- HS trả lời: Ca ngợi vẻ đẹp của dòng sông La, nói lên tài năng, sức sống mạnh mẽ của con người Việt Nam.</p> <p>- Các nhóm khác nhận xét bổ sung</p> <p>- 1 HS đọc lại</p> <p>- HS lắng nghe</p>
Hoạt động luyện đọc diễn cảm - học thuộc lòng (8-10p)	
<p>- GV yêu cầu: Các em hãy đọc nối tiếp đoạn trong nhóm, tìm giọng đọc của toàn bài</p>	<p>- HS đọc trong nhóm , tìm giọng đọc toàn bài</p>

<ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS nêu giọng đọc - GV nhận xét, chốt, đưa giọng đọc lên màn hình. - Yêu cầu 1 HS nhắc lại - GV hỏi: Trong 3 khổ thơ, các em thích khổ thơ nào nhất? - GV hỏi: Có bạn nào thích khổ thơ này nữa không? - GV: Cả 3 khổ thơ trong bài, mỗi khổ thơ đều nên được đẹp riêng của dòng sông La. Nhưng để chọn một đoạn đọc hay thì chúng ta cùng luyện đọc diễn cảm đoạn 2. - GV gọi 1 HS đọc tốt đọc - GV hỏi: Bạn đã ngắt nhịp và nhấn giọng như thế nào? - Nhận xét, chốt cách ngắt nhịp, nhấn giọng cho HS - GV yêu cầu HS luyện đọc diễn cảm trong nhóm thời gian 2 phút - GV tổ chức thi đọc diễn cảm. - GV cho cả lớp bình chọn nhóm đọc tốt - GV nhận xét, khen HS. - GV hỏi: Bạn nào giỏi, đã thuộc lòng được bài thơ? - GV gọi 1 - 2 HS đọc thuộc lòng. - GV Nhận xét, tuyên dương =>Chúng ta cùng chuyển sang hoạt động ứng dụng. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nhóm nêu giọng đọc của bài - HSTL: Đọc với giọng nhẹ nhàng, trù mẫn, thể hiện niềm tự hào, nhấn giọng các từ ngữ gợi hình, gợi cảm trong bài thơ - HS đưa ra khổ thơ mình thích - HSTL - 1 HS đọc - HS nhận xét giọng đọc, nêu cách ngắt nghỉ của đoạn 2: Trong câu thơ thứ 2 và thứ 8 bạn ngắt nhịp 2/3. Nhấn giọng ở các từ: trong veo, mươn mướt, thăm thì, thông thả, lim dim, đằm mình, long lanh - HS đọc diễn cảm trong nhóm - 3 HS đại diện 3 nhóm lên thi đọc diễn cảm trước lớp - Lớp nhận xét, bình chọn bạn đọc tốt. - HS đọc thuộc lòng bài thơ
<p>Hoạt động vận dụng, sáng tạo (1 phút)</p>	

<p>- GV hỏi: Bạn nào cho cô biết, quê mình có dòng sông nào chảy qua?</p> <p>- GV hỏi: Em đã làm gì để bảo vệ dòng sông quê em?</p> <p>- Gv nhắc: Về nhà các em vẽ tranh về vẻ đẹp của các dòng sông, hoặc vẽ tranh tuyên truyền về việc bảo vệ các dòng sông, hôm sau mang đến lớp treo vào góc học tập của lớp nhé!</p> <p>- GV nhận xét: Qua tiết học ngày hôm nay cô thấy các bạn rất hăng hái thảo luận nhóm và xây dựng bài. Cô khen cả lớp.</p> <p>- Dặn dò: Về nhà các em chuẩn bị bài tập đọc “Sầu riêng” và viết nội dung bài vào vở.</p>	<p>- HS TL</p> <p>- HS nêu: Không xả rác, đổ nước thải chưa qua xử lý xuống sông...</p> <p>- HS lắng nghe và thực hiện</p>
---	---

Khi thiết kế kế hoạch bài dạy trong phân môn Tập đọc lớp 4, giáo viên cần cân nhắc và xác định rõ mục tiêu bài dạy, mục tiêu của từng hoạt động. Đồng thời, giáo viên cần linh hoạt trong lựa chọn, vận dụng phối hợp các hình thức, phương pháp dạy học để đạt được các mục tiêu và yêu cầu cần đạt của chương trình. Tập đọc là phân môn sẽ phát triển năng lực đọc của học sinh lên một mức độ cao ở lớp 4 trong giai đoạn “đọc để học”. Ở lớp 4, trong yêu cầu cần đạt về năng lực đọc, vai trò của dạy đọc hiểu được nhấn mạnh hơn. Vì vậy, giáo viên cần cân nhắc các hoạt động được thiết kế để đạt được mục tiêu đó. Bởi lẽ ở mỗi lớp học, yêu cầu đọc, chất lượng đọc, năng lực đọc của học sinh là khác nhau. Bên cạnh đó, giáo viên cũng cần làm rõ được cách tổ chức và cách thực hiện hoạt động vận dụng, bởi đây là hoạt động mang tính sáng tạo, là điều chương trình 2018 rất chú trọng trong kế hoạch bài dạy. Hoạt động này là kết quả tư duy của người giáo viên. Giáo viên cũng cần chú ý sử dụng các hoạt động sao cho phát huy được tính tích cực chủ động của học sinh.

3. KẾT LUẬN

Có thể thấy rằng, chương trình đổi mới là điều tất yếu, hệ thống giáo dục vận động phù hợp với cái mới là hoàn toàn phù hợp. Môn Tiếng Việt lớp 4 nói chung và phân môn Tập đọc nói riêng của chương trình hiện hành vẫn tiếp tục sử dụng sách giáo khoa của chương trình 2000 nhưng hoàn toàn có thể thay đổi phương thức thiết kế bài dạy để đáp ứng yêu cầu đổi mới và chương trình giáo dục phổ thông 2018. Sự thay đổi mang tính tất yếu này thể hiện sứ mạng luôn phải cập nhật, thay đổi mình của ngành giáo dục, huy động

được sức mạnh tổng thể của giáo viên và học sinh. Những thay đổi đó sẽ góp phần nâng cao chất lượng của hoạt động dạy và học trong nhà trường, đó là mục tiêu chân chính và là đích hướng tới của hệ thống giáo dục quốc dân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn 2000.
2. Chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn 2018.
3. Công văn 5512-bgdđt-2020.
4. *Sách giáo khoa Tiếng Việt 4* (2006), Nxb Giáo dục.
5. *Sách giáo viên Tiếng Việt 4* (2006), Nxb Giáo dục.

DESIGN PLAN LEARNING GRADE 4 READING TO MEET THE REQUIREMENTS OF THE GENERAL EDUCATION PROGRAM 2018

Nguyen Thu Huong, Vu Thi Tuyet

Abstract: *The 2018 general education program has made an important change in the national education system. It is essential to update and change the design of Vietnamese lessons in elementary schools to suit the new curriculum. That will help teachers become more flexible and sharpen their thinking. More importantly, it will contribute to making the teaching process effective, promoting the capacity of learners. The article below will clarify the change in the design of lessons in the reading section of grade 4 to meet the requirements of the 2018 general education program.*

Keywords: *program, general education, reading practice, lesson*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 03-8-2022; ngày phản biện đánh giá: 27-8-2022; ngày chấp nhận đăng: 13-9-2022)